

Handläggare: Inger Outzen
Telefon: 08-508 10 053

KATASTROFPLAN

Plan för psykiskt och socialt omhändertagande vid extraordinära händelser

Planens tillämpning

Med extraordinär händelse eller katastrof avses en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för störning i viktiga samhällsfunktioner, med ett stort antal drabbade och som kräver skyndsamma insatser av en kommun eller landsting. Händelsen kan vara en stor brand eller trafikolycka, men en kris kan också handla om ett skadat vattenledningsnät, störningar i elleveranser eller andra allvarliga situationer.

Planen gäller Östermalms stadsdelsnämnd, omfattande Engelbrekt, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar.

Stadsdelsnämnd och förvaltning har det yttersta ansvaret för att de som vistas i stadsdelen får den hjälp och det stöd de behöver vid en katastrof/extraordinär händelse. Beredskapen är avsedd för att hjälpa direkt drabbade såsom oskadade, överlevande, anhöriga och vänner till döda och skadade.

Planen är ett grunddokument för att verksamheten ska kunna starta och reglerar därför få detaljer. Den aktuella situationen är vägledande för den fortsatta verksamheten. Åtgärderna anpassas efter behov och målgrupp.

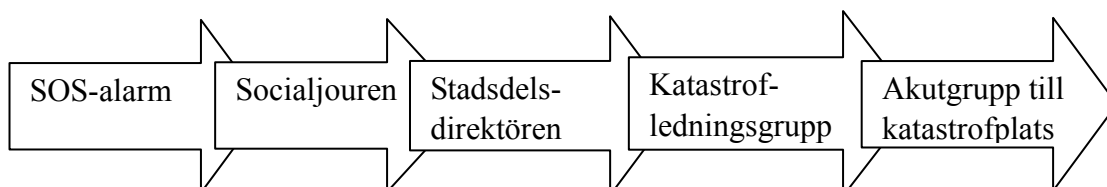
Stadsdelsförvaltningens uppgifter vid räddningsinsatser är att:

- Bistå olycksdrabbade med psykosocialt stöd och i förekommande fall med mat och logi.
- Ge stöd och hjälp till chockade personer samt underrätta anhöriga, i samarbete med bl.a. sjukvårdens PKL-grupp (se nedan)

- Flytta personer eller erbjuda plats dit de själva kan ta sig till för att vara säkra

Arbetsordning

Flödesschema från larm till insats

Oavsett tidpunkt för olyckan ska larmet från Länsalarmeringscentralen (SOS-alarm), polis- eller brandmyndighet gå till socialjouren. Socialjouren kontakter stadsdelsdirektören om ytterligare resurser behövs från stadsdelsförvaltningen. Stadsdelsdirektören sammankallar Katastrofledningsgrupp och vidare Akutgrupp för att bistå de olycksdrabbade Mottagningsplats kan upprättas vid behov. Om begäran om hjälp kommit från annat håll än från Socialjouren, skall Socialjouren alltid informeras om händelsen.

Intern beredskapsorganisation

Stadsdelsdirektören

Stadsdelsdirektören är social insatschef och har det övergripande ansvaret att samordna de insatser som vilar på förvaltningen vid en större olycka eller katastrof, och bedömer efter överläggning med socialjouren i vilken utsträckning förvaltningens beredskapsplan ska sättas i verket.

Stadsdelsdirektören avgör om Katastrofledningsgruppen (se nedan) ska sammankallas. Om stadsdelsdirektören inte är anträffbar vid det aktuella tillfället sammankallas Katastrofledningsgruppen av avdelningschefen för Socialtjänsten i första hand och avdelningschefen för Äldreomsorgen i andra hand.

Stadsdelsdirektören ansvarar för att berörda förtroendevalda informeras.

Stadsdelsdirektören sammankallar ett par gånger per år ett nätverk bestående av externa samarbetspartners såsom brandförsvaret, polis, sjukvård, församlingar, Röda korset m fl. Syftet är att utbyta information, samfällt förebygga och vidta förberedelser för att kunna hantera uppkomna situationer där samhällets normala resurser inte räcker till.

Psykiskt och socialt omhändertagande vid extraordinära händelser

Box 24156. 104 51 Stockholm
Telefon 0850810000. Fax 0850810099
registrator@ostermalm.stockholm.se

www.stockholm.se

Katastrofledningsgrupp

Katastrofledningsgruppen har lednings- och samordningsansvar för de sociala insatserna på en olycksplats och är underställd räddningsledaren inom brandförsvaret. Gruppen består av förvaltningsledning utökad med informatör och webbformatör samt säkerhetssamordnare.

Katastrofledningsgruppen kallar in Akutgruppen bestående av socialsekreterare, biståndshandläggare och sjuksköterskor (MAS) för att dessa ska bege sig till olycksplats och eventuell mottagningsplats. Katastrofledningsgrupp och/eller Akutgrupp kan förstärkas med lokalintendent, inköpare, kassör m fl från den egna förvaltningen. Även stödpersoner från landstinget, kyrkan och övriga berörda organisationer kan kallas in.

Katastrofledningsgruppen larmar de verksamheter som berörs, såsom förskolor, skolor, fritidshem och öppna hemvårdsenheter, servicehus, gruppboenden.

Katastrofledningsgruppens representanter skall alltid ha en aktuell adress- och telefonförteckning tillgänglig både på arbetsplatsen och i hemmet för att snabbt kunna kalla in akutgrupp och andra nyckelpersoner.

Vid behov utses en mottagningsplats på uppdrag av räddningsledaren.

Katastrofledningsgruppen utser vilka som ska ansvara för kontakten med massmedia och informationen till invånarna i stadsdelen.

Akutgrupp

Akutgruppen består socialsekreterare, biståndshandläggare och sjuksköterskor (MAS) m fl. Gruppen bör bestå av 10 socialsekreterare inkl uppsökare, 5 biståndshandläggare, 4 fältassistenter, 3 sjuksköterskor samt MAS. Chefer på Östermalms stadsdelsförvaltning ansvarar för att utse och namnge personal att stadigvarande ingår i Akutgruppen.

Gruppen samarbetar i förekommande fall med socialjouren och följer de instruktioner som räddningsledaren ger. Akutgruppen gör en bedömning av hjälpbehov såsom psykosocialt stöd, behov av mat och logi och beslutar efter samråd med beredskapsgruppen om åtgärderna.

Telefonförteckningar

Representanterna i förvaltningens katastrofledningsgrupp och i Akutgruppen ska alltid ha uppdaterade telefonförteckningar till nyckelpersoner som ingår i

förvaltningens katastrofberedskap. Detta gäller även socialjouren.
Säkerhetssamordnare/verksamhetscontroller ansvarar för att listorna hålls aktuella.

Ledningsplats

Plats där beredskapsgruppen samlas och leder arbetet är sammanträdeslokalen Hjorten, Karlavägen 104 (102), 6 tr.

Mottagningsplats

Räddningsledaren kan begära att stadsdelsförvaltningen upprättar en mottagningsplats för drabbade och anhöriga i behov av psykiskt och socialt stöd. Räddningsledaren beslutar när personer ska överföras från skadeplatsens uppsamlingsplats till förvaltningens mottagningsplats. Transport från olycksplatsen till mottagningsplatsen sköts av polisen.

Stadsdelsdirektören utser en chef för mottagningsplatsen. Stadsdelsdirektören beslutar också när mottagningsplatsen ska avvecklas efter samråd med räddningsledaren.

Mottagningsplatsen kan förläggas till någon av förvaltningens eller kyrkans lokaler. Förvaltningen ansvarar för att lokalen är tillgänglig för funktionshindrade. Mottagningsplatsen kan bemannas med personal från stadsdelsförvaltningen och landstinget, från kyrkan samt övriga organisationer.

Extern ansvarsfördelning/beredskapsorganisation

SOS-alarm

Nödnumret 112 är gemensamt för all räddningstjänst, akutsjukvård och polis. SOS-operatören intervjuar den uppringande så att rätt kombination av resurser kan larmas. Om insatser behövs från socialtjänsten kontaktas alltid socialjouren.

Socialjouren

Socialjourens uppgifter vid räddningsinsatser är att:

- bedöma om ytterligare resurser behövs från stadsdelsförvaltningen och i dessa fall kontakta stadsdelsdirektören
- ansvara för de psykosociala insatserna till dess stadsdelsförvaltningen tagit över
- rapportera till räddningsledaren när stadsdelsdirektören övertagit ansvaret
- lämna skriftlig rapport till förvaltningen om vad som inträffat och vad socialjouren varit behjälplig med

Vid mindre tillbud, olycka eller brand som inträffar utanför kontorstid, informerar socialjouren stadsdelsförvaltningen nästföljande dag.

Socialjouren kan även vara behjälplig om en katastrof inträffar utanför kommungränsen och kontakter då den stadsdelsförvaltning som ligger närmast olycksområdet för att mobilisera personal.

Brandförsvaret (räddningstjänsten)

Vid olyckshändelser/katastrofsituationer har brandförsvaret tillsammans med polisen och ambulanstjänsten ansvaret för de omedelbara åtgärderna på en olycksplats. Brandförsvaret uppgifter vid räddningsinsatser är att upprätta en ledningsplats och ansvara för:

- räddning av människoliv
- räddning av egendom
- räddning av miljö
- meddelande till allmänheten, t ex varning
- information till allmänhet och massmedia om olyckan och räddningsarbetet

Ansvarigt brandbefäl – räddningsledaren - leder räddningsarbetet och är överordnad all personal vid det akuta hjälparbetet. Till sin hjälp har räddningsledaren en polisinsatschef och en insatsläkare och ansvarar för att det finns en restvärdesledare (ställföreträdare för försäkringsbolagen) på plats.

Polisen

Polisens uppgifter vid räddningsinsatser är:

- trafikreglering
- avspärning av skadeområdet
- utrymning och bevakning av skadeområdet
- registrering och identifiering
- uppsamling och omhändertagande av gods såsom personliga tillhörigheter
- underrättande av anhöriga
- medverka vid information till massmedia i samarbete med brandförsvaret
- utredning av olycksorsak
- eftersökning av försvunna personer

Polisen ansvarar för transporter från olycksplatsen till den mottagningsplats stadsdelsförvaltningen upprättat.

Sjukvården

Primärvården

Personer med lättare skador och sjukvårdsbehov omhändertas av primärvården.

Akutsjukhusen

Akutsjukhusens sjukvårdsgrupper ansvarar för det akuta behovet av sjukvård vid skadeplatsen och transporter till sjukhus. I sjukvårdsgruppen ingår läkare och sjuksköterskor som kommer från akutmottagning, anestesi- och intensivvårdsavdelning. Insatsläkaren leder sjukvårdens arbete från katastrofplatsen i samverkan med räddningsledaren.

Psykisk katastrofledning – PKL

PKL-gruppen (Psykosocial katastrofledningsgrupp) på S:t Görans sjukhus samordnar det psykiska och sociala omhändertagandet i det akuta skedet. PKL-gruppen kallas vanligen genom SOS-alarmering och finns med i ett tidigt skede. Primärvården och den öppna psykiatrin ansvarar i samverkan med PKL-gruppen för uppföljande insatser.

Kyrkan/församlingar

Präster, diakoner m.fl. bistår de drabbade med hjälp och stöd vid akuta händelser och i det fortsatta arbetet med krisbearbetning samt andra kurativa insatser. Kyrkans personal kan också bistå polisen vid underrättelser om dödsfall. Om de drabbade tillhör andra samfund kan kyrkan hjälpa till att kontakta dessa. Kyrkan kan vid behov ställa upp med samlingslokaler.

Röda Korset

Röda Korset har ett totalförsvarsåtagande med utbildning av civilsamariter, sjukvårdare etc. Vid nödsituationer har de möjligheter att införskaffa filter, kläder och övriga förnödenheter.

Civilförsvarsföreningen

I en katastrofsituation kan civilförsvarsföreningen (Stockholms Norra Innerstads Civilförsvarsförening) utgöra en resurs som länk mellan kommunen och enskilda.

Kontakter med massmedia/ Information

I akutskedet är det räddningsledaren som ansvarar för vilken information som lämnas till massmedia och när. Räddningsledaren kan utse ett särskilt pressbefäl som ansvarar för samarbetet med massmedia.

I övrigt är det stadsdelsdirektören som ansvarar för informationsutflödet och utser informationsansvarig och vilka telefonnummer allmänheten kan ringa till.

Psykiskt och socialt omhändertagande vid extraordinära händelser

Box 24156, 104 51 Stockholm
Telefon 0850810000, Fax 0850810099
registrator@ostermalm.stockholm.se

www.stockholm.se

Stadsdelens och stadshusets respektive växeltelefonister samt personal vid förvaltningen kan vid behov avdelas att bemanna ytterligare linjer för att alla som ringer ska nå någon för information.

Riksradio, lokalradio och TV har bestämda uppgifter när det gäller att informera lokalbefolkningen vid större olyckor och katastrofer. Vid behov att snabbt komma ut med information sänds "Viktiga Meddelanden till Allmänheten" (VMA). Även riks- och lokalpress spelar en stor roll.

Stadens webb-sida www.stockholm.se inklusive stadsdelsförvaltningarnas dito är tillgänglighetsanpassad enligt international standard (WAI – Web Accessibility Initiative) så att webben ska kunna användas av människor med funktionshinder. Anpassningar har skett för synskadade genom att ge informationen utan ramar. Det är också möjligt att lyssna på informationen för den som har ett ljudkort kopplat till sin dator.

Respektive enhetschef ansvarar för att personal blir informerade.

För information om drabbade personer hänvisas till polisen eller sjukvårdens informationstelefonnummer.

Efterarbete

Psykiskt och socialt efterarbete

När de akuta insatserna är genomförda ska katastrofledningsgruppen samlas för att planera och besluta om det psykosociala efterarbetet. En utgångspunkt för detta kan vara en genomgång av den uppgjorda förteckningen över vilka personer som befann sig på mottagningsplatsen och vilka insatser som genomförts.

Katastrofledningsgruppen ska i förekommande fall ha kontakt med sjukhusets PKL-grupp för eventuell psykiatrisk uppföljning. I de fall där det akuta omhändertagandet skett på akutsjukhuset bedömer PKL-gruppen hur den psykosociala uppföljningen av chockade och sörjande människor ska ske efter att de har lämnat sjukhuset.

Krisbearbetning för egen personal

Förvaltningsledningen ansvarar för att den egna personalen så snabbt som möjligt ges möjlighet att samtala om vad de varit med om efter genomförd insats. Detta uppföljningsarbete sköts inom respektive organisation. Om hjälp behövs av utomstående finns detta att tillgå vid företagshälsovården.

Utbildning

För att Katastroflednings- och Akutgrupperna ska fungera i olika krissituationer ansvarar stadsdelsförvaltningen för att sammankalla för utbyte av övningar, information och studiebesök.

Förvaltningen ansvarar även för att berörd personal får vidareutbildning i hur de möter människor i kris. Varje representant i katastrofledningsgruppen ansvarar för att informera sin organisation/sitt programområde om handlingsplanen för psykisk och socialt omhändertagande.